

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 mei 2022
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	8718/22
Betreft:	Conclusies van de Raad over een strategische aanpak van de EU voor de ondersteuning van ontwapening, demobilisatie en re-integratie van voormalige strijders

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over een strategische aanpak van de EU ter ondersteuning van ontwapening, demobilisatie en re-integratie van voormalige strijders (DDR), die de Raad tijdens zijn zitting van 16 mei 2022 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over een strategische aanpak van de EU voor de ondersteuning van ontwapening, demobilisatie en re-integratie van voormalige strijders (DDR)

1. Herinnerend aan de ambities van de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, de Raadsconclusies over de geïntegreerde aanpak van de EU van externe conflicten en crises en over veiligheid en defensie, alsmede het strategisch kompas, hecht de Raad zijn goedkeuring aan de gezamenlijke mededeling "Een strategische aanpak van de EU voor de ondersteuning van ontwapening, demobilisatie en re-integratie van voormalige strijders" (Disarmament, Demobilisation and Reintegration – DDR), waarin het concept voor de ondersteuning van DDR van 2006 wordt geactualiseerd.
2. De Raad erkent dat DDR een vrijwillig proces is waarbij mannelijke en vrouwelijke leden en medestanders van strijdkrachten en groeperingen hun wapens neerleggen, breken met commando- en controlestructuren, het burgerleven hervatten en duurzaam re-integreren in lokale gemeenschappen. Nationale en lokale, mensgerichte, contextspecifieke DDR-processen zijn van politieke aard en staan centraal bij de overgang van gewapende conflicten naar politieke betrokkenheid en inclusief bestuur in de onmiddellijke nabijheid van de EU en daarbuiten, en dragen bij tot stabilisatie, duurzame vrede en ontwikkeling.

3. De Raad erkent dat DDR-processen divers zijn en vaak ondersteuning vereisen in alle fasen van de conflictcyclus. De steun aan voormalige strijders, hun medestanders en de gemeenschappen waarin zij re-integreren, moet beleidsgestuurd, conflictsensitief en op rechten gebaseerd zijn om tegemoet te komen aan hun sociale en psychosociale, economische, politieke, juridische, veiligheidsgerelateerde en gezondheidsbehoeften. De EU blijft zich inspannen voor het uitdragen, beschermen en garanderen van alle mensenrechten en voor de volledige en effectieve naleving van het actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) en van de resultaten van de toetsingsconferenties ervan, en blijft zich in dit verband inzetten voor de bescherming van de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. De EU beklemtoont daarom haar toewijding aan het bevorderen, beschermen en garanderen van de uitoefening van het recht van eenieder om volledige zeggenschap te hebben, en in vrijheid en verantwoordelijkheid te beslissen over zaken die zijn of haar seksualiteit en seksuele en reproductieve gezondheid aangaan, zonder discriminatie, dwang of geweld. Ook benadrukt de EU de noodzaak van universele toegang tot hoogwaardige, betaalbare en volledige informatie over seksuele en reproductieve gezondheid, educatie – met inbegrip van uitgebreide seksuele voorlichting – en gezondheidszorg.
4. De Raad blijft zich bewust van de verschillende, specifieke en niet-homogene behoeften van mannen, vrouwen, jongens en meisjes van verschillende leeftijden, met inbegrip van die welke behoren tot nationale of etnische, religieuze, taalkundige en politieke minderheden en inheemse volkeren, zoals vermeld in de Verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken (UNDRIP), alsook van het belang van hun volledige, gelijkwaardige en betekenisvolle deelname aan DDR-processen. De Raad benadrukt het belang van leeftijds- en genderresponsieve DDR-toezeggingen, ook met betrekking tot de toelatingscriteria.

5. De Raad erkent dat het integreren van steun voor DDR-processen en onderdelen daarvan in nationale strategieën kan helpen om de politieke verantwoordelijkheid van alle betrokken actoren te bestendigen. De Raad onderstreept de belangrijke verbanden tussen DDR en andere processen die de stabilisatie en de overgang van gewelddadige conflicten naar duurzame vrede ondersteunen, en wijst op de verwevenheid van de onderliggende uitdagingen en de gendergerelateerde gevolgen ervan. Initiatieven ter ondersteuning van: bemiddeling, governance en hervorming van de veiligheidssector, overgangsjustitie, vermindering van het geweld op gemeenschapsniveau; preventie van radicalisering, gewelddadig extremisme en seksueel en gendergerelateerd geweld; bescherming van door conflicten getroffen kinderen; bestrijding van de illegale exploitatie van natuurlijke hulpbronnen en georganiseerde misdaad, met inbegrip van mensenhandel; bescherming en behoud van cultureel erfgoed; beheer van wapen- en munitiestromen, zijn in dit verband belangrijk.
6. De Raad benadrukt dat snel optreden en toezeggingen op middellange en lange termijn op elkaar moeten worden afgestemd wanneer het volledige instrumentarium van de geïntegreerde aanpak van de EU wordt ingezet, voortbouwend op gezamenlijke, gecoördineerde beoordelingen en conflict- en contextanalyse. In dit verband is de Raad ingenomen met bijdragen aan DDR-processen, bijvoorbeeld door middel van initiatieven op het gebied van conflictpreventie, vredesopbouw en bemiddeling, met inbegrip van lokale en gemeenschapsgerichte initiatieven, capaciteitsopbouw, ontwikkelingsbijstand op lange termijn en bevordering van alternatieve bestaansmiddelen, gefinancierd in het kader van NDICI – Europa in de wereld. De EU kan ook bijdragen aan DDR door middel van militaire en civiele GVDB-missies en -operaties die in overeenstemming zijn met het pact inzake het civiele GVDB.

7. De Raad wijst op het belang van realistische, flexibele, conflictbewuste en leeftijds- en genderresponsieve DDR-toezeggingen, op basis van de beginselen van de gezamenlijke mededeling, en in overeenstemming met de agenda's voor vrouwen, vrede en veiligheid, voor jongeren, vrede en veiligheid, en voor kinderen en gewapende conflicten, alsmede het internationaal recht inzake de mensenrechten, het internationaal humanitair recht en het internationaal strafrecht. In dit verband onderstreept de Raad het centrale belang van de onvoorwaardelijke en onmiddellijke bescherming, vrijlating en re-integratie van kinderen die banden hebben met strijdkrachten en gewapende groeperingen, te allen tijde, in overeenstemming met de internationale normen betreffende de rechten van het kind en de EU-agenda voor kinderen en gewapende conflicten, met zijn specifieke richtsnoeren. De Raad erkent voorts de specifieke behoeften, kansen en verwachtingen van jonge mannen en vrouwen in DDR-situaties, benadrukt dat deze in alle DDR-processen aan bod moeten komen door middel van actieve raadpleging, betrokkenheid en participatie, en verbindt zich ertoe een jongerenperspectief in te passen in DDR-processen, overeenkomstig de Raadsconclusies van 2020 over jongeren in het externe optreden.
8. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is dat de EU en de lidstaten DDR-processen ondersteunen in nauwe samenwerking en coördinatie met partners, ook in de praktijk. Een cruciale rol is hier weggelegd voor de Verenigde Naties, de Wereldbank, de Afrikaanse Unie en andere internationale of regionale organisaties, met inachtneming van het institutionele kader van de EU, de autoriteiten van het gastland, naburige en regionale actoren, derde landen die de waarden en doelstellingen van de EU delen, en het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van jongerenorganisaties. De Raad moedigt de Europese Dienst voor extern optreden en de Europese Commissie tevens aan verder te werken aan de verenigbaarheid van de DDR-verbintenissen van de EU met de geïntegreerde DDR-normen van de VN (IDDRS). De Raad benadrukt voorts dat de nodige deskundigheid moet worden versterkt en beschikbaar gesteld in de diensten van de EDEO en de Commissie, in de EU-delegaties en in GVDB-missies en -operaties, evenals in de context van bemiddeling en onderhandelingen, door middel van geschikte opleiding en bewustmakingsmaatregelen.
9. De Raad verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden en de Commissie om in nauwe samenwerking met de lidstaten:

- de gezamenlijke mededeling uit te voeren om het volledige potentieel van de DDR-toezeggingen van de EU te benutten en deze in de bredere context van de algemene betrokkenheid van de EU met partnerlanden en -regio's te plaatsen, met inbegrip van partnerschappen en politieke dialogen, in overeenstemming met de geïntegreerde aanpak van de EU van externe conflicten en crises;
- te voorzien in financiële en personele middelen ter ondersteuning van DDR, met name door voldoende financiering toe te wijzen binnen NDICI – Europa in de wereld;
- gebruik te maken van de ervaringen, onder meer van uitvoerende partners, autoriteiten van het gastland en het maatschappelijk middenveld, en eraan te herinneren dat de uitvoering van de DDR-verbintenissen van de EU regelmatig moet worden gemonitord en geëvalueerd en er lessen uit moeten worden getrokken;
- de DDR-coördinatie, -samenwerking en -partnerschappen met de VN, internationale en regionale organisaties, donorpartners en het maatschappelijk middenveld te versterken;
- de doeltreffendheid van DDR-processen te bevorderen als onderdeel van de overgang van gewelddadige conflicten naar stabiliteit en duurzame vrede.
